

er blevet omtalt tidligere som begrundende Sagen, og som heller ikke vedkommer den; men dertil kommer, at der allerede er en Lovgivning, som bemyndiger til at expropriere til Anlægget eller Udvidelsen af Skandser, nemlig Loven af 31te Juni 1801, som altsaa, længe forinden Grundloven kom ud, angiver de ledende Tanker med Hensyn til Expropriation, og udtrykkelig nævner Skandfers Anlæg og Vedligeholdelse, og denne Lov er jo ikke ophævet ved Grundloven, idet Grundloven ikke har hævet de ældre Love, der hjemle Expropriation, saaledes den Expropriationsret, der er begrundet i Beiforordningen og i flere andre Tilfælde. Det er altsaa aldeles unødvendigt i den foreliggende Lov at give en Bestemmelse om, at der kan exproprieres til nye Fæstningsværkers Anlæg, thi dertil haves der allerede Bemyndigelse i den bestaaende Lovgivning.

Schovelin: Mod det første Forslag, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (L. C. Larsen) kan jeg ikke have noget Videre at bemærke; det forekommer mig temmeligt ligegyldigt, enten det vedtages eller ikke; jeg har imidlertid for det Tilfælde, at det ærede Thing vilde gaae ind paa dette Forslag, tilladt mig at stille et Underændringsforslag dertil. Jeg mener nemlig, at naar man vil gaae ind paa det nævnte Ændringsforslag og altsaa i Loven angive, hvortil det exproprierede Terrain skal bruges, vil det være rigtigt at anføre samtlige Diemed, hvortil det kan komme til Anvendelse. Nu er det anført i Ændringsforslaget, at det kan benyttes til Gader, Torve, Byggepladse osv., men der er ikke sagt, at muligviis en Deel deraf kan komme til Anvendelse til nye Fæstningsværker, og da dette efter min Mening er Tilfældet, troer jeg, at det vil være rigtigt at tilføje det. Det er jo ikke denne Forsamling, der vil have at afgjøre, om Kjøbenhavn for Fremtiden skal være befæstet mod Landsiden eller ikke; naar de nuværende Volde blive nedlagte, vil det paa et andet Sted være at afgjøre, om der skal anlægges nye Fæstningsværker mod Landsiden; og dersom man der skulde komme til det Resultat, at der skal anlægges nye Fæstningsværker, vilde det være nødvendigt at tage en Deel af det her om-

handlede Terrain dertil. Men selv om man skulde komme til det Resultat, at man ikke vil anlægge nye Fæstningsværker mod Landsiden, vil man alligevel komme til at benytte noget af dette Terrain til Fæstningsværker, til Batterier, idet det jo nemlig er afgjort, at Kjøbenhavn skal være befæstet mod Søiden, og der jo allerede i flere Aar har været arbejdet paa Søforter. Naar det saaledes er afgjort, at Kjøbenhavn skal vedblive at være befæstet mod Søiden, saa er det utvivlsomt, at man vil understøtte de Befæstninger, som ligge ude i Søen, ved Batterier, som man lægger paa Skysten. Det vil derfor være correct at vedtage det Underændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille under Nr. 1. Jeg har dernæst under Nr. 2 stillet et Ændringsforslag til § 1. I Lovudkastets § 1 siges det, at visse Dele af det omhandlede Terrain skulle være undtagne fra Expropriation, nemlig „de Arealer, som ere ublagte til Jernbanegaarden, Staden's Vandværk, Kommunehospitalet, Kirkegaardene samt Døvsomme og Blindeinstitutterne“; jeg troer, at det vil være rigtigt at forandre dette saaledes, at det istedetfor de Udtryk „som ere ublagte til Jernbanegaarden“ osv., kommer til at hedde: „som af Regjeringen ansees fornødne til Jernbanegaarden“ osv. Det maa jo nemlig erindres, at et væsentligt Diemed med Expropriationen er at tilvejebringe regelmæssige Byggegrunde, og det vilde altsaa være ønskeligt, at ogsaa de Grunde, som man ikke exproprierer, gives en regelmæssig Begrænsning; naar man fx ikke exproprierer Jernbanegaarden, vil det dog være ønskeligt, at man fastsætter en saadan Regulering af Grændsen, at Jernbanegaarden faaer en regelmæssig Form, saa at dens mulige Uregelmæssigheder ikke skulde komme til at influere uheldigt paa de tilstødende Grunde. Jeg troer, at man uden Fare kan lægge en saadan Bemyndigelse i Regjeringens Hænder, at den kan foretage en Regulering af Grændserne, at den hist og her kan borttage et Stykke, et Hjørne, mod at give et andet Stykke derfor.

Til § 3 er der af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (L. C. Larsen) stillet et Forslag, som gaaer ud paa, at det skal være Domstolene, der skulle afgjøre